

СОВЕТ ТУМБАРЛИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
БАВЛИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БАУЛЫ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ТОМБАРЛЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

21 ноябрь 2022 ел

Татар Томбарлысы авылы

КАРАР

№60

Үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту
турында Томбарлы Советы карары
авыл жирлеге турында 06.08.2018 №71
«Төзекләндерү қагыйдәләрен раслау турында,
чисталык һәм тәртипне саклау муниципаль
берәмлек территориясе Тумбарлы авыл жирлеге»
Баулы муниципаль районы Татарстан Республикасы

«Россия Федерациясенә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм
Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 08.11.2007 ел.
№ 257-ФЗ Федераль закон нигезендә Баулы муниципаль районы Тумбарлы авыл жирлеге
Советы КАРАР ЧЫГАРДЫ:

1. «Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы «Тумбарлы авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеке территорииясенә төзекләндерү, чисталык һәм тәртип қагыйдәләрең
раслау турында» 06.08.2018 ел. №71 карарына үзгәрешләр керту (14.11.2018 ел. №83,
01.02.2019 №100, 25.03.2020 ел. №126, 17.02.2021 №15, 19.01.2022 №37, 19.08.2022 №51)
тубәндәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр: 2.1 пунктның 64 нче абзацы, киләсе редакциядә
эйтегез:

«- житештерү һәм куллану калдыклары (алга таба - калдыклар)-»житештерү һәм
куллану калдыклары турында » 24.06.1998 ел. №89-ФЗ Федераль законы нигезендә,
житештерүдә, эшләрне башкаруда, хезмәт күрсәтүдә яисә куллану процессында барлыкка
килгән яки бетерелергә тиешле матдаләр яки әйберләр. Калдыкларга Россия Федерациясе
законнарында билгеләнгән тәртиптә кулланыла торган донный грунт, шулай ук 21 дән
Россия Федерациясе Законы нигезендә файдаланылырга тиешле үтә торған һәм
сыйдырышлы тау токымнары көрми .02.1992 №2395-І " жир асты байлыклары турында»;

4 бүлекнен исемен тубәндәгә редакциядә бәян итәргә: «4. Алар урнашкан биналар,
корылмалар һәм жир кишәрлекләренен тышкы кыяфәтенә, фасадларның һәм
кималарның, юлларның, индивидуаль торак йортларның, янгыр канализациясе
челтәрләренен, күзәтү һәм янгыр су үткәргеч корылмаларның, су үткәргеч
корылмаларның, техник элементә чараларның, тышкы яктырту объектларның, кече
архитектура формаларның, стационар булмаган объектларның, төзелеш эшләре
уриннарының, күмү урыннарының, озак вакытлы тукталышларның торышына карата
таләпләр һәм кыска вакытка автотранспорт чараларын, юл сервисы объектларын саклау,
Авыл жирлеге территорииасен бәйрәмчә бизәү»:

4 бүлекне 4.18 пунктына өстәргә, киләсе эчтәлек: «4.18. Хезмәт күрсәтү объектлары
эттәлеге 1. Сервис объектлары территорииләрен шундый объектларның хужасы
(милекчесе) карап tota. 2. Юл бие сервисы объектлары территорииләрен төзекләндерү
элементларның мәжбүри исемлеге үз эченә алырга тиеш: уңайлы әйләнү очен каты
каплау: территорияне яктырту, архитектура һәм декоратив яктырту: аларны урнаштыру
һәм саклау таләпләрен үтәү белән бәдрәфләр: чүп савытлары һәм кечкенә чүп савытлары;

яшелләндерү (газоннар, чәчәкләр) һәм яшелләндерү участокларын саклау элементлары (кима).

3. Сервис объектларын һәм алар янәшәсендәге территорияләрне урнаштыру һәм карап туту таләпләре үз эченә ала: заездлар-чыгу, сервис объектларына керү юллары күчү-тизлек полосалары белән жиһазландырылырга тиеш; күчеш-тизлекле полосалар һәм сервис объектлары территорииләре тышкы яктырту белән жиһазландырылырга тиеш; хәрәкәткә хезмәт күрсәту корылмасы мәйданына съездлар юлдан су бүлү системасы белән бәйле озынайтылган су бүлү белән тәэммин ителергә тиеш (съездлар астында суүткәргеч торбалар салынырга тиеш);

хәрәкәткә хезмәт күрсәту корылмасы мәйданының һәм съездларның озынайтылуы ана юлның каршы яғына юнәлтелергә тиеш. Радиус эчендә ул 20% булырга тиеш, аның мәйданчыгы һәм съездлары каты камилләштерелгән автомобиль юлы белән тигез булырга тиеш. ГОСТ Р 52289-2019 «юл хәрәкәтен оештыруның техник чарапары таләпләренә туры китереп юл хәрәкәтен оештыруның техник чарапары булу. Юл билгеләрен, тамгаларны, светофорларны, юл киртәләрен һәм юнәлеш жайламналарын куллану кагыйдәләре»:

файдалану һәм карап туту барышында сервис объекты территориисендә кимчелекләрнө бетерү ГОСТ Р 59292-2021 «гомуми файдаланудагы автомобиль юллары. Симмегайге эчтәлек дәрәжәсенә таләпләр. Бәяләү критерийлары һәм контроль ысуллары» һәм ГОСТ Р 59434-2021 юллар гомуми файдаланудагы автомобиль. Кышкы эчтәлек дәрәжәсенә таләпләр. Бәяләү критерийлары һәм контроль ысуллары.» функциональ билгеләнештәге хәрәкәткә хезмәт күрсәту корылмасы территориисе, шул исәптән санитар-гигиена зонасы булырга тиеш; тышкы реклама һәм мәгълүмат урнаштыру чарапары техник яктан яхши һәм эстетик яктан яхши сакланырга һәм бирелгән техник шартлар буенча эшләнергә тиеш

«Россия Федерациясендә инвалиларны социаль яклау турында» 24.11.1995 ел. №181-ФЗ Федераль закон нигезендә, юл буе сервисы объектлары транспорт чарапары туктальышында инвалилар идарә итә торган транспорт чарапарын бушлай кую өчен урыннар бүләп бирелергә тиеш; түбәндәге эчтәлекнен 10 бүлеген тулыландырыгыз: «10. Йорт хайваннары һәм кошлар 10.1. Йорт хайваннары һәм кошлар өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатыләрен бозмаска тиеш. Йорт хайваннары һәм кошлары китергән зыян өчен аларның хужалары РФ законнарында билгеләнгән тәртиптә жаваплылыкка тартыла.

Йорт хайваннары хужалары үз йорт хайваннарын жыештыралар һәм утильләштерәләр. Авыл жирлегендә яшәүчеләрнән авыл хужалыгы хайваннарын (сыерлар, сарыклар, кәҗәләр, дунгызлар һәм башка кошларны) асраулары шәхси торак йортлар территорияләрендә рөхсәт ителә. Барлык продуктив хайваннар (мөгезле эре терлек, кәҗәләр, сарыклар, дунгызлар, атлар) биркалау һәм гражданнарын яшәү урыны буенча ветеринария учреждениеләрендә ел саен яңадан теркәлергә тиеш.

Йорт хайваннарын коту жирле үзидарә органының норматив-хокукый акты белән билгеләнгән коту урыннарында, хужасы күзәтүе астында яки Аның күшүү буенча рөхсәт ителә. Йорт хайваннарын йөртү 7.00 сәгатьтән 23.00 сәгатькә кадәр рөхсәт ителә. Башка вакытта йөргәндә, хужалар урамнарда һәм торак йорт ишегалларында тынычлык тәэммин итү өчен чарапар күрергә тиеш. Этне урамда йөртү өч айга кадәрге көчекләрне һәм маxsus сумкага (контейнерга) яки аларны йөртә торган кеше кулында вак зурлыктагы этләрне урамда йөртү очракларыннан тыш, аракы (этне тотып торучы башка жайламма), муенчак һәм авызчык кулланып башкарылырга тиеш. Этне берсүзсез йөртү торак пункт чикләреннән читтә, шулай ук этләрне йөртү өчен билгеләнгән урыннарда рөхсәт ителә.

Хужалар йорт хайваннары һәм кошлары белән ишегалларын, тротуарларны, урамнарны, паркларны, газоннарны, балалар мәйданчыкларын, скверларны, мәйданнарны, шулай ук торак йортларның подъездларын пычратмаска тиеш. Этләр, мәчеләр һәм башка кечкенә хайваннар йөргәндә, хужа мәйданчыкларда чүп контейнерларына чыгарылырга тиешле йорт хайваннарының табигый эчәк хәрәкәтләрен тулысынча жыештыручи кирәк-

яраклар булырга тиеш. Этне урамда йөргөн урыннарда гына төшерергә була. Махсус бүләп бирелгән мәйданчыклар булмаганда, жирле үзидарә органының норматив-хокукий акты белән билгеләнгән бушлыкларда, тау битләрендә һәм башка урыннарда йөрү рөхсәт ителә.

Этләрне өйрәту бары тик яхшы койма мәйданчыкларында яки жирлек территориясе артында гына башкарылырга мөмкин. Йорт хайваннарын тәүлекнен якты вакытында гына узып китәргә кирәк, шул ук вакытта юлның ун ягына якынрак. Асфальт жәелгән юлларда асфальт жәю мөмкинлеге булган юлда йорт хайваннарын алыш бару тыела. Терлекләрне урамнарда калдырганда, терлек хужалары яшел үсентеләрне һәм терлекләрне утарларга тотылган чыгымнарны бозмыйлар. Өй кәжәләре йорт яны территориясе эчендә яисә көтүлек хужалары күзәтүе астында булырга тиеш. Рөхсәт ителми: а) хайваннарны балалар мәйданчыкларына, мәктәпләр, балалар бакчалары территорияләренә, ашханәләргә, поликлиникаларга, азық-төлек кибетләренә кертегез;

б) пляжларда йорт хайваннарын йөрту һәм аларны сулыкларда көнен; в) тыно языу булганды хайваннарны учреждениеләргә жибәрергә; г) торак пунктлар территориясендә хайваннарны һәм кошларны озатмыйча чыгарырга; д) алкоголье, наркотик яки токсик исерек хәлдә булган затлар, шулай ук яше яки сәламәтлеге аркасында эт хәрәкәтен контролльдә тота алмаган һәм йөргәндә аларның агрессив тәртибенә чик күя алмаган затлар этләрне урамда йөртә; е) балконнарда, лоджияләрдә, торак йортларның гомуми файдалану урыннарында (чиктәш фатирлар коридорларында, баскычларда, чардакларда, подвалларда һәм башка ярдәмче биналарда)дайми totu;

ж) йорт хайваннарын моның өчен билгеләнгән урыннардан читтә totu, махсус чаралар уздыру урыннарыннан тыш (күргәзмәләр н.б.). Йорт хайваннары һәм кошлар хужалары бурычлы: а) хайваннар авыруларын кисәтүне һәм терлекчелек продукциясе ветеринария-санитария мөнәсәбәтендә куркынычсызлыкны тәэмим итүче хужалык һәм ветеринария чараларын гамәлгә ашырырга, терлекчелек калдыклары белән әйләнә-тира мохитне пычратуга юл куймаска, шулай ук ел саен янадан теркәлү чорында мәжбүри дәвалау-профилактика чараларын үткәрергә; б) хайваннарнын урнашу урынын дайми контролльдә totu; в) хайваннар авыруы булганды һәм алар үлгән очракта, шулай ук гадәти булмаган тәртиптә ветеринария учреждениеләре белгечләренә хәбәр итәргә. Алар килгәнчә авыру билгеләре булган хайваннарны аерыгыз;

г) таләп буенча хайваннарын ветеринария белгечләрен тикшерү, диагностик тикшеренүләр, прививкалар һәм дәвалау-профилактик эшкәртүләр өчен бирергә. Мәрхүм терлекләрне күмү махсус билгеләнгән урында махсус оешма тарафыннан башкарыла. Үз территориясендә сакчы этләре булган оешмалар бурычлы: а) гомуми нигездә этләрне теркәү; б) этләрне нык байләүдә totu; в) килүчеләрнән хайваннарга керү мөмкинлеген бетерергә; г) эш туктаганнан соң яисә гомуми файдалану территориясеннән читкә тайпилгандар, территориягә кергәндә кисәтү языу булганды гына этларне байдән спкындырырга.

Жәмәгать урыннарында озатучы затларсыз күзәтүчесез хайваниар тотылырга тиеш. Күзәтүчесез хайваннарны totu мондый хайваннарны тапкан махсус предприятие яки жирле үзидарә органнары белән төзелгән килешү буенча башкарылырга мөмкин. Күзәтүчесез хайваннарны totu чараларын тормышка ашыру хайваннарга кешелекле караш һәм ижтимагый әхлак нормаларын үтәү принципларына нигезләнә. Рөхсәт ителми: а) хайваннарны фатирлардан һәм шәхси йортлар территориясеннән тиешле суд каарыннан башка алырга; б) кибетләр, даруханәләр, коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре н.б., прив этләрне бәйдәнатындырырга.; в) ветеринария органнары тәкъдименнән башка жимлекләр һәм башка чараларны куллану.»

2. Элеге каарарны Татарстан Республикасы хокукий мәғълүмат рәсми порталында һәм Баулы муниципаль районны сайтында бастирырга.

3. Элеге каарның 1 пунктүндагы икенчө абзацының гамалда булуы 2023-жылдын 1 сентябреннән үз көченә керә дип билгеләргә.
4. Элеге каарның үтәлешен контрольдә тотам.

Томбарлы авыл жирлеге Башлыбы
Совет Раисе

О.И.Ямалетдинов

